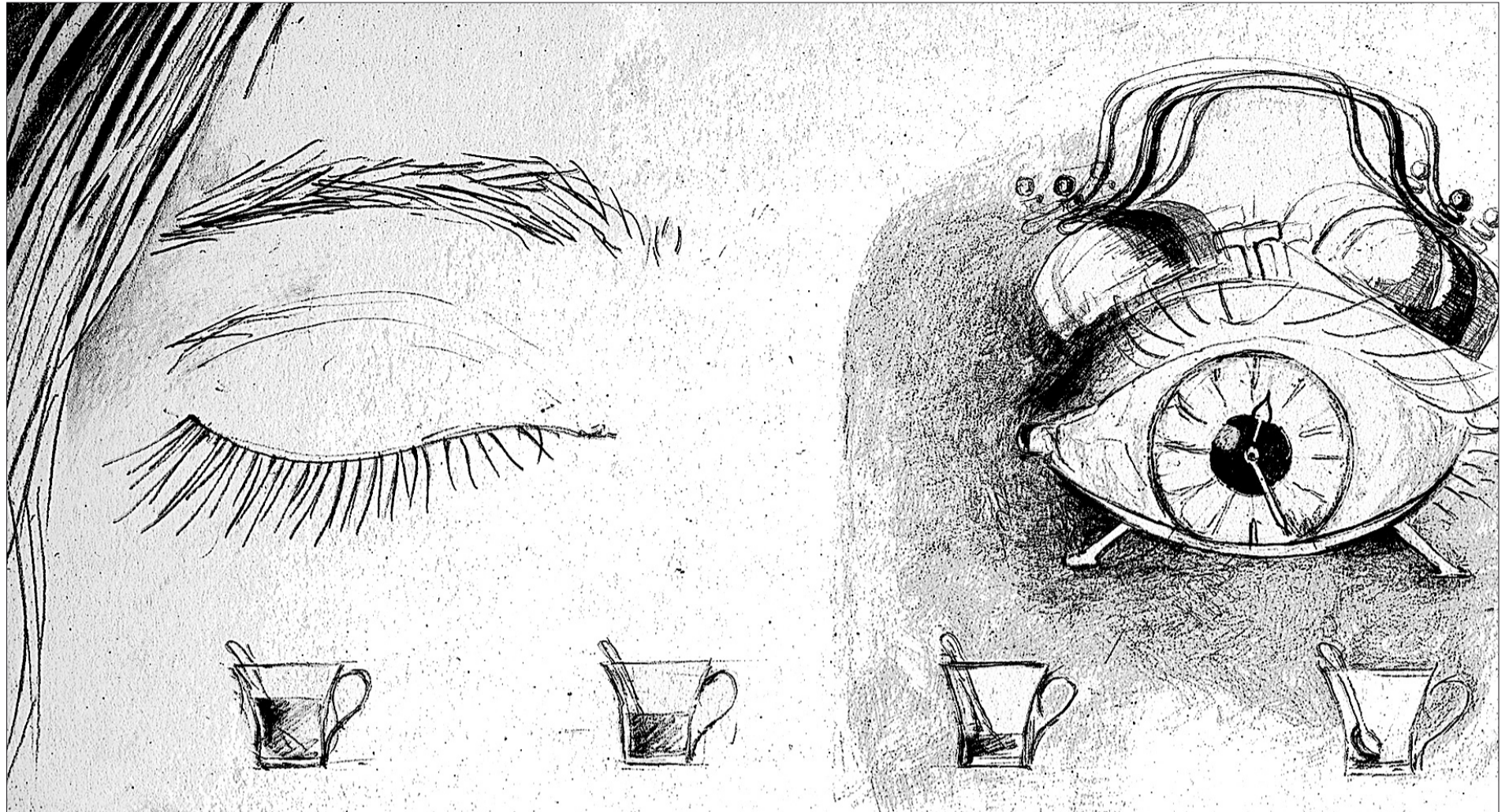

LUMA BERRIEN AZTARNAK

Kristina FERNANDEZ

Errepide ertzeko kafetegia

Ion ORZAIZ GALARZA

Jakesen zain nengoen eta hasia nintzen kezkatzen. Hamaiketan geldituak ginen; hamabiak hamar gutxi, erlojuaren arabera. Beste aukera bat emanen niola zin egin nion neure buruari, eta han gelditu nintzen, zain. Barraren gainean, nire aldamenean, hiru kafe katilu zeuden. Hirurak erdi hutsik. Eta hautsontzia, zigarrokinez mukuru. Bizpahiru txokor eta mutxikin alboratu nituen, errauts piloan nire zigarroa itzali ahal izateko. «Beste kafe bat, mesedez», irribarretsu batez zuzendu nintzaion barraren bestaldeko zerbitzariari. Mutil gaztea, beltzarana eta nahiko atsegina (azken hori halabeharrez, seguruenik). Eta goapoa. Kafe-makinatik itzuli zenean, berarekin sasi-elkarrizketa bat mantentzen saiatu nintzen, aldi berean xarmangarri eta patetikoak zen irribarrea ezpainenatik ezin alboratuta. Ez nuen berarekin ligatu nahi, benetan. Hala uste dut behintzat. Urduri nengoen, horixe zen dena. Kafetegiaren ondoan zegoena 121 errepidea ote zen galdetu nion. Ez al nintzen bada okertuko? Agian Jakes beste errepide bateko kafetegian zegoen, nire zain. Baina ez. Zalantzarik gabe, 121 errepidean nengoen. 250. kilometroan. Hitzartutako kafetegian. Bera ez, ordea.

Hamabiak eta laurden. Kafe hondar

epelak katilu batetik bestera pasatzera jostatzen ari nintzela, familia dotore bat sartu zen kafetegian. Kanpoan hogeita hamar gradutik gora egingo zuen baina senarrak jaka beltza eta gorbata zeramatzan. Emazteak udako soineko arin eta lorreduna. Maukarik gabekoa. «Sport casual, informal eta elegante aldi berean», pentsatu nuen, eta barreari eutsi behar. Hiru haur: bi neska eta mutiko txikia. «Opusekoak. Seguru».

Bi kafesne eskatu zituzten, eta hiru txokolatzeko irabiaki, haurrentako. «Ez al duzue komunera joateko gogorik?», gorbatahunak emazte eta seme-alabei, erdikantari. «Ez», bi neskak aho batez. Mutikal alde batera eta bestera astindu zuen burua. Jauzika ari zen, lauza beltzak ez zapaltzera jolasten. Lanpetuegi aitaxori jaramon handirik egiteko. «Zoazte komunera, bidaia luzea da-eta», esan zuen gizonak. Bere ahotsak ez zuen ordurako tonu alairik. Emazteak jakin-minez begiratu zion. Aitaxok begiak itxi zituen, eta eskua dardarka hasi zitzaion. Ezin sumatzuko dardara zen hasieran, baina berehala autoko giltzarekin marmolezko barra kolpatzen hasi zen etengabe. Txilin-hotsarekin ere haurrek jostetan jarraitu zuten. Hirurak ari ziren orain baldosa beltzen artean saltoka. «Zoazte bada komunera!», orro egin zuen aitak.

Jauzi egiteari utzi zioten haurrek. Mutikoak lauza beltz baten gainean zuen oina. Aitari begira zegoen, adi-adi. Emaztea ere begira zuen gizonak. Isiltasuna. Zerbitzari goapoak eztula egin zuen kafesneak eta irabiakiak barran jartzen zituen bitartean. «Tira, goazen komunera. Aitaxok arrazoi du», esan zuen amak. Haurrak hartu eta komuneko atearen gibelean galdu ziren laurak. Mutiko txikiaren intziriak entzun zitezkeen ni eserita nengoen tokitik. Gizona dardarka ari zen oraindik. Ilea bekokitik aldendu eta zerbitzariarengana abiatu zen, urduri. Kafesne katilua eskuan. Zerbitzariari zer edo zer xuxurlatu zion belarrira. Honek buruarekin baietz, eta koñak botila hartu zuen atzealdeko apalategitik. Zorrotada naroa bota zion gorbatahunaren kafesnari. Gizonak katilua hartu eta ahoratu egin zuen, baina ez zuen irensterik izan. Nire begiradak eten zion zurruta. Burua jaitsi nuen, koilaratxoari eraginez eta nire edalontzian gelditzen zen kafea irabiatuz. Berak buelta eman eta trago bakarrez edan zuen *carajilloa*. Eztul egin zuen; bi, hiru, lau eta bost aldiz. Hasperen sakona ondoren, infernuko haizeek eztarria larrutzen ziotela nabaritzeko modukoa.

Haurrak eta emaztea itzuli zirenerako, egunkaria irakurtzen ari zen gorbatahuna. Irribarretsu zegoen. Emaztea ez. Emaz-

tea serio demonio oraindik. Senarrak muin eman zion masailean, baina honek ez zuen zirkinik ere egin. «Bagoaz?», gizonak. Emakumeak baietz buruarekin. Hoge euroko billetea barraren gainean utzi zuen gorbatahunak. Jada ez zuen dardarik. Nire irudimena izan zen, baina nik uste malko bat igartzen zela, emakumearen begi ertzean ñir-ñir. Haurrek irabiakiari zurrutada pare bat eman eta alde egin zuten.

Hamabiak eta hogeita bost. Jakesekin ahaztua nengoen. Nire aldamenean zeuden lau katiluei so gelditu nintzen istant batez. Kafe-hondar epelak irabiatzeaz aspertuta nengoen. Beste aukera bat eman-go niola zinegin nion neure buruari. «Beste aukera bat? Zertarako?». Zerbitzari goapoi kontua eskatu nion.

Ion Orzaiz Galarza. 1981ean jaioa, Iruñean. Ikusentzunezko Komunikazioan lizentziaduna, eta ЗАПІКА aldizkarian erredaktore lanetan. Ipuinak eta narrazio laburrak nahiago ditut idazterako orduan. Orain arte, "Berria" egunkarian eta GARAKO gehigarrietan argitaratu izan du (erreportajeak euskaraz eta gaztelaniaz), eta baita Iruñerriko eta Nafarroako beste zenbait hedabideetan ere.